

ת"פ 39546/11/15 - מדינת ישראל נגד סאמר עיסה - בעצמו, אחמד ריאן - נדון

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 39546-11-15 מדינת ישראל נ' עיסה ואח'

בפני
בעניין: כבוד השופטת דנה מרשק מרום
מדינת ישראל - באמצעות פמ"מ וע"י עו"ד
דן כהן

המאשימה

נגד

1. סאמר עיסה - בעצמו וע"י עו"ד גלעד

כצמן

2. אחמד ריאן - נדון

הנאשמים

גזר דין (נאשם 1)

כתב-האישום

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו, בתום פרשת התביעה, במסגרת הסדר דיוני, בעובדות כתב אישום מתוקן, בביצוע עבירות של **סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה** לפי סעיף 332(2) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 [להלן: "חוק העונשין"], **נהיגה ללא רישיון נהיגה** לפי סעיף 10(א) יחד עם סעיף 62(1) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961 [להלן: "פקודת התעבורה"], **נהיגה תחת השפעת אלכוהול** לפי סעיף 26(2) לתקנות התעבורה, תשכ"א - 1961 [להלן: "תקנות התעבורה"], **אי ציות לאור אדום ברמזור** לפי תקנה 22 (א) לתקנות התעבורה, **נהיגה במהירות מעל המותר** לפי תקנה 54 (א) לתקנות התעבורה ו**הפרעה לשוטט** לפי סעיף 275 לחוק העונשין.

כתב האישום הוגש כנגד הנאשם ונאשם 2, שעניינו הסתיים ביום 8.1.18, הוא הורשע בעבירות של **אי מניעת פשע, תקיפת שוטט והפרעה לשוטט**, ונדון לחמישה חודשי מאסר בעבודות שירות על בסיס עתירה משותפת של ב"כ הצדדים במסגרת הסדר טיעון סגור.

בעניינו של הנאשם שלפני לא הוצג הסדר עונשי.

2. על-פי עובדות כתב-האישום המתוקן, הנאשם אינו מורשה לנהיגה ולא הוציא רישיון נהיגה מעולם. ביום 30.5.14, בשעה 22:15 לערך, נסעו הנאשמים ברכב השייך לאחיו של הנאשם (להלן: "הרכב"), כאשר הנאשם נהג ברכב. הנאשמים הגיעו לרמלה, שם עלתה לרכב וישבה במושב האחורי חברתו של נאשם 2, מריה שלומוב (להלן: "מריה").

הנאשמים ומריה נסעו ברכב לפתח תקווה, שם רכש נאשם 2 בקבוק של וודקה והשלושה נסעו למועדון בתל אביב, כאשר במהלך הנסיעה שתו הנאשמים ומריה כמחצית מתכולת הבקבוק.

בהמשך הלילה, בתאריך 31.5.14, בשעה 04:20 לערך, יצאו הנאשמים ומריה מהמועדון, נכנסו לרכב ונסעו לכיוון רמלה, כאשר הנאשם נהג ברכב, נאשם 2 ישב לצדו ומריה במושב האחורי. במהלך הנסיעה שתו הנאשמים מהבקבוק עד שסיימו את תכולתו.

עם הגעת הנאשמים למחסום משטרה שהוקם בכביש 44 בצומת כפר חב"ד, סימנו שוטרים שהיו במקום לרכב לעצור. נאשם 2 עודד את הנאשם לא לעצור במחסום. השוטרים הורו לנאשם לעצור אך הוא לא נענה לבקשתם והמשיך בנסיעה.

פקד משה בללי שעמד בסמוך למחסום סימן לרכב, שבשלב זה נסע בשול הימני, לעצור, אולם הרכב המשיך בנסיעה רצופה לכיוונו של פקד בללי, שזז במהירות לנתיב הימני בכדי לא להיפגע מהרכב, תוך שהיכה בידו על הרכב.

הרכב המשיך בנסיעה מהירה ופרועה בכביש 44 לכיוון מזרח.

רס"ר עידן אופיר שעמד במחסום נכנס לניידת שהיתה במחסום (להלן: "ניידת 1") והחל במרדף אחר הרכב תוך שהפעיל סירנה, גשר תאורה ודיווח בקשר אודות כיוון נסיעת הרכב.

הרכב המשיך בנסיעה בכביש 44 לכיוון מזרח, חצה ברמזור אדום את צומת ניר צבי, ובהמשך חצה את צומת רמלה צפון ברמזור אדום במהירות של 163 קמ"ש, בדרך שאינה עירונית, בה המהירות המותרת היא 70 קמ"ש.

בהמשך, נכנס הרכב לעיר רמלה וחצה את העיר בנסיעה ברחוב הרצל במהירות גבוהה, יצא את העיר לנסיעה על כביש 44, ובהמשך פנה לכביש 6 לכיוון צפון, שם המתינה ניידת תנועה ("להלן: "ניידת 2") שביצעה חסימה לרוחב הכביש. הרכב עקף את ניידת 2 והמשיך לכיוון כביש 5 מערב, משם פנה ימינה לכביש 40 לכיוון צפון, ולאחר מכן פנה ימינה לכביש 531 לכיוון מזרח, שם ביצע סמ"ר אשר זילברשפורן חסימה באמצעות ניידת משטרה שעמדה לרוחב הכביש (להלן: ניידת 3).

כשהגיע הרכב לעבר ניידת 3, סטה שמאלה ועלה על אי תנועה המפריד בין הנתיבים. הרכב התרומם ונחת בעוצמה על הכביש, המשיך בנסיעה לכיוון הישובים מתן וחורשים, ובכניסה ליישובים אלה עבר הרכב שתי כיכרות בנסיעה פרועה, תוך שניידות 1 ו- 3 דלקו אחריו. הרכב עלה על הכיכר השנייה, הצמיג הקדמי השמאלי של הרכב ניתק והרכב המשיך בנסיעה ללא הצמיג. במהלך הנסיעה נתזו ניצוצות מהמגע של חישוק הגלגל הקדמי של הרכב עם הכביש.

לאחר כ- 50 מטרים פנה הרכב ימינה לכיוון חורשה, כאשר ניידת 1 נסעה במקביל אליו מצד שמאל. הרכב סטה שמאלה לכיוון ניידת 1 על מנת לנגח אותה, פגע בה, וגרם לה לסטות שמאלה, לפגוע בגרם אבנים ולהיעצר, וכתוצאה מהפגיעה בגרם האבנים נגרמו לניידת 1 נזקים בחלקה הקדמי.

לאחר מספר מטרים נעצר הרכב, הנאשם יצא ממנו והחל במנוסה, תוך שרס"ר עידן אופיר רדף אחריו, ובמהלך המרדף נפל הנאשם ונעצר. סמ"ר זילברשפורן יצא מניידת 3 והגיע לרכב, אז דחף אותו נאשם 2 בחזה וניסה להימלט מהמקום, סמ"ר זילברשפורן ריסס בתגובה גז פלפל לעברו, והגז ניתז על פניו.

ראיות לעונש

ראיות מטעם התביעה

3. גיליון הרישום הפלילי של הנאשם (ת/1) מעלה, כי בעברו 4 הרשעות בעבירות רכוש, אלימות, נשק, הפרעה לשוטרים וסמים.

ב- 13.11.14 - לאחר ביצוע העבירות בתיק הנוכחי - נדון בבית-משפט השלום בפתח תקווה למאסר של 13 חודשים ופסילת רישיון למשך 6 חודשים, בגין עבירות סמים וקבלת דבר במרמה, שבוצעו בנובמבר 2013.

בשנת 2007 נדון בבית-המשפט השלום בפתח תקווה למאסר של 6 חודשים, בגין ביצוע עבירות רכוש, איומים, תקיפת שוטר והפרעה לשוטרים.

בשנת 2007 נדון בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב לעונש של 3 שנות מאסר, בגין ביצוע עבירות של פגיעה בכוונה מחמירה, נשיאת נשק וקשירת קשר.

בשנת 2005 נדון בבית-המשפט לנוער בפתח תקווה ל- 5 חודשי עבודות שירות ופסילת רישיון נהיגה למשך 6 חודשים, לאחר ביצוע עבירות רכוש רבות, תקיפה סתם והפרעה לשוטרים.

4. גיליון הרישום התעבורתי (ת/2) מעלה, כי לחובתו 7 הרשעות החל משנת 2011 ועד לשנת 2017, כאשר המשמעותיות הן כדלקמן:

הרשעתו האחרונה היא מיום 18.12.17 מבית-המשפט לתעבורה בפתח תקווה בגין ביצוע עבירה של נהיגה תחת השפעת סמים משכרים או משקאות משכרים, **כאשר העבירה בוצעה ביום 22.4.17 - בעיצומם של ההליכים המשפטיים הנוכחיים ולאחר מספר ישיבות במהלכן נשמעו עדי התביעה**. על הנאשם הוטל מאסר על- תנאי ופסילת רישיון נהיגה למשך 9 חודשים.

ביום 24.9.17 נדון בבית-משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה, בגין ביצוע עבירה של נהיגה בזמן פסילה, **כאשר העבירה בוצעה ביום 16.7.17 - שוב, בעיצומם של ההליכים המשפטיים הנוכחיים, ולאחר**

שהוצג ההסדר בעניינו. על הנאשם הוטל עונש מאסר של 3 חודשים ויום ופסילת רישיון נהיגה למשך 7 חודשים.

בשנת 2012 הורשע בבית-משפט לתעבורה בפתח תקווה בעבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה שמעולם לא הוציא ובנהיגה בחוסר זהירות, והוטל עליו עונש של מאסר על-תנאי ופסילת רישיון נהיגה למשך 6 חודשים.

ראיות מטעם ההגנה

5. גב' עיסא לווה, אשתו של הנאשם, העידה לזכותו. סיפרה שבהיריון הראשון הנאשם לא היה לצידיה שכן נשא בעונש מאסר. הוריה אינם בקשר עימה בשל נישואיה עם הנאשם. כיום היא בהריון בסיכון, והנאשם הוא היחיד שנמצא איתה ומסייע לה. תיארה כי חל שיפור במצבו של הנאשם, לאחר ששהה בקהילה טיפולית, ומאמינה כי הם מתחילים בחיים חדשים עם הולדת הבת.

תסקירי שירות המבחן

6. בעניינו של הנאשם התקבלו שישה תסקירים. מהתסקיר הראשון מיום 1.10.17 עולה, כי הנאשם כבן 32, נשוי ואב לתינוקת, כשבאותו הזמן נשא בעונש מאסר בן 3 חודשים בגין עבירות תעבורה. הנאשם גדל במשפחה שבה האב היה מכור לסמים, המשפחה סבלה מקשיים כלכליים, והוא השלים 10 שנות לימוד בלבד על רקע רצונו לסייע בפרנסת הבית. במקביל להפסקת לימודיו, חבר לחברה שולית והחל לבצע עבירות רכוש, נדון בבית-המשפט לנוער למאסר בעבודות שירות ובהמשך לעונשי מאסר נוספים.

הנאשם מסר, כי לפני מספר שנים נורה ברגלו ובידו, התקשה להסביר את הרקע לכך, ושלל סכסוכים עם אחרים. הנאשם תיאר שימוש מזדמן וחברתי בקנאביס ובאלכוהול בעבר, אך שלל שימוש בשנים האחרונות או קיומה של בעייתיות בתחום זה.

לפני כשנתיים נישא, ומספר חודשים לאחר מכן, אשתו ילדה תינוקת בלידה מוקדמת, אשר נפטרה לאחר כחודש וחצי. הנאשם תיאר את מותה כאירוע טראומטי עבורם, אשר טרם עובד במלואו. כאמור, בסמוך לתקופת כתיבת התסקיר, נולדה לבני הזוג בת.

בהתייחס לעבירות בתיק דנן מסר כי התקשה להפעיל שיקול דעת, כשברקע צריכת אלכוהול, השפעת הנוסעים האחרים ברכב ולחץ. בעקבות מעורבותו באירוע נושא גזר-הדין, הוציא בשנת 2016 רישיון נהיגה באופן מסודר, אך גם מהלך זה לא מנע מעורבות נוספת בביצוע עבירות תעבורה.

מעבר לאחריות המילולית שלקח על מעשיו והודאתו, התרשם השירות כי הנאשם מחזיק בעמדה קורבנית ומטשטשת, לצד היותו מאופיין בנוקשות חשיבתית וקושי למצוא פתרון חלופי לצרכיו בניידות, בטרם הוציא רישיון נהיגה או בתקופת פסילת הרישיון. בלטה תובנה נמוכה ביחס לסיכון הנשקף מהתנהלותו, לעצמו לאחרים. הנאשם הדגיש את השינוי החיובי שערך בחייו והיה ממוקד במצוקה ובעוול שלתחושתו נגרמו לו בשל מעצריו, כשברקע הריונה המתקדם של אשתו באותה עת והטראומה שחוו בעקבות אובדנם. נראה היה כי הנאשם בוחר

להתמקד בקשיים אלה, באופן שלא מאפשר שיח אודות בחירותיו ובהמשך התנהלות פורצת גבול, במיוחד בתחום התעבורתי, תוך התעלמות מגבולות חיצוניים וכניסה חוזרת למצבי סיכון משמעותיים.

ניכר כי במהלך השנים הפנים דפוסי חשיבה והתנהגות עבריינים, ביניהם קושי בולט להיענות לגבולות חיצוניים, וקושי לווסת את דחפיו ולדחות את סיפוקיו. בשילוב עם עמדותיו הנוקשות ונטייתו להשליך אחריות למצבו על גורמים חיצוניים שלכאורה אינם בשליטתו, מצוי בסיכון להישנות עבירות.

נוכח התייחסותו והעמדה הקורבנית בה מחזיק, כשבזמנו נשא בעונש מאסר בגין תיק אחר, העריך השירות כי אין תועלת בהתערבות טיפולית, ויתכן שהטלת ענישה מרתיעה וקונקרטית תסייע בחיבור מוחשי יותר לחומרה המיוחסת לבחירותיו.

התסקיר המשלים מיום 26.12.17 הוגש לאחר שהשתחרר ממאסר. הנאשם תיאר תחושת עייפות מהתנהלותו השולית לאורך השנים והעלה את הצורך בקבלת עזרה מקצועית בבעיית התמכרותו לאלכוהול, על רקע מחויבותו למשפחתו ושאיתו לשקם את מצבו ולהתקדם בחייו. השירות ביקש לדחות את הדיון ב- 3 חודשים, לצורך אבחון דפוסי צריכת האלכוהול והפנייתו של הנאשם לעמותת "אפשר".

מתסקיר משלים שהתקבל ביום 29.3.18 עלה, כי מאז השחרור ממאסר עבד הנאשם בעבודות מזדמנות באופן לא סדיר. ממידע שהתקבל מגורמי הטיפול בעמותת "אפשר" נמסר, כי הנאשם פנה למרכז בינואר 2018, והוא נמצא בעיצומו של אבחון. מסר כי צרך אלכוהול לראשונה בגיל 16, השתמש בקנאביס וגראס בשימוש חברתי ומזדמן, ונקי מסמים מזה 14 שנה. תיאר, כי החל לצרוך אלכוהול בנסיבות חברתיות, ולא היה מודע להשלכות הפיזיות והנפשיות. בהמשך, החל להגביר צריכת אלכוהול בשל סיבות נפשיות ורצון לברוח מרגשות שליליים. כמויות השתייה עליהן דיווח הן גדולות. בשלב זה הוערך כי לנאשם מוטיבציה מילולית גבוהה לטיפול, ונבנתה עבורו תכנית טיפול המתאימה לקשייו ולנסיבותיו המשפחתיות, בדמות יציאה לגמילה באשפוז למשך חודש באשפוזית "ויקטוריה", ולאחר מכן חזרה לטיפול פרטני במרכז וטיפול במרכז יום. שירות המבחן ביקש לדחות לשם כך את הדיון ב- 3 חודשים.

מהתסקירים המשלימים מימים 8.7.18 ו- 22.10.18 עלה, כי הנאשם אכן שהה באשפוזית "ויקטוריה" מיום 29.4.18 וסיים את הטיפול בהצלחה ביום 20.5.18. בהמשך, הגיע למפגשים פרטניים במסגרת עמותת "אפשר", שיתף פעולה באופן מלא עם גורמי הטיפול, הביע את רצונו להשתלב בקהילה טיפולית והופנה לקהילת "הדרך", שם אכן נקלט ביום 16.9.18.

תסקיר סופי הוגש ביום 11.2.19, ממנו עלה, כי ביום 21.1.19 סיים הנאשם בהצלחה את המסלול הטיפולי הקצר בקהילה הטיפולית "בדרך". דווח, כי במהלך הטיפול, הצליח לקשר את סיפור חייו להתמכרות ולהבין מה גרם לו להשתמש באלכוהול וסמים. נעשתה עמו עבודה סביב מצבי סיכון לחזרה לשימוש ונושא זה הוגדר כמוקד התערבות נוסף שיש להמשיך לעבוד עליו עם חזרתו לשגרת חייו. מבחינה רגשית וטיפולית, חלה התקדמות מסוימת ביכולתו לערוך התבוננות מעמיקה על דפוסי, כאשר להערכת גורמי הטיפול קיימת חשיבות בהמשך השתתפותו בטיפול באזור מגוריו, והוא הופנה להמשך טיפול בעמותת "אפשר" ולקבוצות לעזרה

עצמית NA. הנאשם הביע רצונו להיות בקשר ובמעקב של שירות המבחן, לרבות מסירת בדיקות שתן, לצורך שימור השינוי שערך והמשך התהליך הטיפולי.

בתקופת הדחייה האחרונה, התחזקה ההערכה, כי הנאשם נמצא בעיצומו של הליך שינוי חיובי, בעל מוטיבציה להמשיך בטיפול ולשינוי אורח חייו, ויש חשיבות לאפשר לו להמשיך בטיפול על מנת להפחית את הסיכון להישנות עבירות. קצינת המבחן ציינה, כי היא מודעת לחומרת העבירות, אך הדגישה, כי מדובר בנאשם שעושה מאמצים רבים במהלך תקופה ממושכת לערוך שינוי בתחומי חייו השונים, לשמר הישגים טיפוליים ולנהל אורח חיים נורמטיבי, תוך שימור ניקיונו משימוש בחומרים ממכרים, והמשך השתתפותו בטיפול.

נוכח ההערכה, כי ההליך הנוכחי מהווה גורם מרתיע ומפחית סיכון להישנות עבירות דומות, וההתרשמות כי קיימת חשיבות להמשך השתתפותו בטיפול, המליצה קצינת המבחן להטיל על הנאשם צו מבחן, שיאפשר מעקב אחר השתלבות בטיפול בעמותת "אפשר", וכן על ענישה של מאסר בעבודות שירות שתאפשר את קיום צו המבחן והמשך הליך השיקום.

טיעוני הצדדים

7. ב"כ המאשימה הדגיש את הנסיבות החמורות של האירוע וטען כי מתחם העונש ההולם לעבירה של סיכון חיי אדם הוא ככלל 3 עד 6 שנות מאסר בפועל, כשבמקרה רגיל התביעה לא הייתה מהססת לטעון לרף העליון של המתחם. זאת, גם על בסיס עברו הפלילי של הנאשם, הכולל 4 הרשעות קודמות שבהן נדון למאסר בפועל, כאשר לחובתו עבר תעבורתי שכולל מספר עונשי פסילה ועונשי מאסר בפועל.

עם זאת, התביעה ראתה לנכון לעתור לעונש מאסר בפועל המצוי ברף התחתון של המתחם נוכח הודאת הנאשם, חלוף הזמן - כאשר חלפו כמעט 5 שנים מאז האירוע, והעובדה שקיימת המלצה חיובית של שירות המבחן. ב"כ המאשימה ביקש להדגיש, כי את חלוף הזמן לא ניתן לזקוף לחובת המאשימה, שכן הנאשם לא ניצל את הזמן שעבר לטובתו. לאחר שהנאשם נעצר, נחקר ושוחרר בתיק הנוכחי, ב - 2017 חזר לבצע עבירות תעבורה חמורות של נהיגה בפסילה ותחת השפעה, לרבות לאחר שכתב-האישום בתיק זה הוגש. עוד ניתן ללמוד, כי הנאשם המשיך לנהוג בפסילה גם לאחר שהוצג הסדר בתיק דנן.

לגישת ב"כ המאשימה, אין די באמור בתסקירים כדי לבסס רצף טיפולי המצדיק חריגה מטעמי שיקום, כשניכר שהנאשם מצוי אך בתחילת הדרך הטיפולית. עם זאת ציין, כי אינו מתעלם מהאמור, ועל כן העתירה העונשית היא להשתת מאסר ברף התחתון של המתחם, ענישה המצויה בהלימה גם לעונש שהושת על הנאשם 2. בנוסף, עתר להשית על הנאשם מאסר על תנאי, פסילה בפועל ממושכת ופסילה על תנאי, ונוכח נסיבותיו האישיות נמנע העתירה להשתת קנס.

8. לגישת הסניגור, הנאשם דווקא נתרם מחלוף הזמן, שכן עבר תהליך משמעותי בשנה האחרונה.

הפנה לבעייתיות הקיימת בכך, שכתב האישום הוגש לאחר כשנה וחצי וללא בקשה למעצר עד תום הליכים, כך

שלגישתו יש קושי לעתור למאסר ממושך, במיוחד כאשר כיום, בחלוף למעלה מחמש שנים, הנאשם נמצא במקום אחר. הנאשם ניצל את ההזדמנות שניתנה לו ועבר תהליך שיקום משמעותי, אשר טרם הושלם.

הסניגור טען, כי כתב האישום המתוקן משקף עבירה קלה מתקנות התעבורה בקשר לנושא האלכוהול, נתון שמשפיע על קביעת המתחם, כשלגישתו הרף התחתון של המתחם עומד על 18 - 24 חודשי מאסר בפועל. בכל מקרה, לאור שיקולי השיקום המובהקים, עתר לחרוג מהמתחם ולהשית עונש של מאסר בדרך של עבודות שירות. טען, שהמדובר במקרה מיוחד, גם לאור נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם, ועל כן יש לאמץ את המלצות שירות המבחן ולהטיל, בנוסף, מאסר על תנאי ופסילה.

9. בדברו לבית-המשפט, מסר הנאשם כי: **"אני מצטער על מה שעשיתי, אני מודה במה שעשיתי, עשיתי דרך מאוד קשה אני רוצה להשתקם, לחיות, לא רוצה למות ולחזור לבתי סוהר או לשתייה, רוצה לחיות בשביל האשה והילדה ולהקים את המשפחה שלי. אם אני נכנס לבית סוהר, אני אתדרדר יותר ויותר, אז כל הדרך שעשיתי לא שווה. אני מבקש מבית המשפט שיתחשב בי ויילדים שלי לפחות. אני מוכן לעשות הכל, עבודות שירות, מעקבים. ביקשתי לעשות שיחות, ללכת ליחידה, בדיקות שתן, שיחות פרטניות. אני אעשה כל מה שיידרש ממני. אני הולך לעמותת אפשר כל שבוע. אני הולך פעמיים בשבוע לאח. עברתי קהילה מאוד קשה, הייתי קם ב-5 בבוקר עד 22:00. אני רציתי לחיות ולא לחזור לשטויות שלי עוד הפעם."** (עמ' 74-75 לפרוטוקול).

דין והכרעה

10. בהתאם להוראות תיקון 113 לחוק העונשין בסעיף 40ג(א), לצורך קביעת מתחם העונש ההולם יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

11. הנאשם במעשיו פגע פגיעה קשה במספר ערכים מוגנים, במרכזם הסיכון למשתמשים בדרך וערעור תחושת בטחון הציבור. לענין זה, ראו למשל בע"פ 291/13 אברהמים נגד מדינת ישראל [22.12.13]:

"העבירה של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה טומנת בחובה פוטנציאל סיכון משמעותי לציבור משתמשי הדרך. מביצועה ניכר זלזול בחוק ובמשרתי הציבור האמונים על אכיפתו. פגיעה זו, בערכים חשובים בשיטתנו, היא העומדת בבסיס מגמת הפסיקה להחמרת הענישה בגינה".

כן ראו דברי בית-המשפט העליון מן העת האחרונה:

"עבירת המרדף פוגעת בצורה ישירה בביטחון האישי של עובר דרך. כל חטאו הוא שעשה

שימוש בכבישי המדינה. טול המקרה שבפנינו. המעשה נמשך כעשרים דקות במהלכו המערער נסע בניגוד לכיוון התנועה, תוך התעלמות חוזרת ונשנית מרמזור אדום שניצב בפניו. מספר כלי רכב, ביניהם רכב השייך למשטרה, נאלצו לסטות מהדרך על מנת שלא להיפגע. התנהגות כזו יוצרת מצב של התמוטטות דיני התעבורה, על כל הסיכון הכרוך בכך. אין לאפשר תוהו ובוהו בנתיבי התחבורה..." (ראו בע"פ 4763/17 ותד נגד מדינת ישראל [29.1.18], פסקה 2).

הדברים נכונים ביתר שאת בעניינו של הנאשם, אשר העצים את הסיכון למשתמשים בדרך בכך שנהג באופן משולח רסן בעודו תחת השפעת אלכוהול ומבלי שהיה מורשה נהיגה ולא הוציא רישיון מעולם. עוצמת הפגיעה בערכים המוגנים היא, אם כן, משמעותית.

12. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות לפי סעיף 40ט(א) לחוק העונשין יצוין, כי כתב האישום מעלה מרדף ממושך אחר הרכב בו נהג הנאשם, בעורקי תחבורה ראשיים וכן ברחובות עירוניים, במהלכו ביצע הנאשם עבירות תעבורה חמורות, ונראה כי אך בנס האירוע הסתיים ללא פגיעות בנפש. כך, למשל, לאחר שלא עצר במחסום משטרה, המשיך הנאשם בנסיעה לעבר שוטר, שזז במהירות כדי לא להיפגע, תוך שהכה בידו על הרכב.

בנוסף, תוך כדי המרדף, חצה הנאשם צומת ברמזור אדום, ובהמשך חצה צומת נוסף ברמזור אדום כשהוא נוהג במהירות של 163 קמ"ש, בדרך בה המהירות המותרת היא 70 קמ"ש. הנאשם עקף מספר ניידות שניסו לחסום אותו במהלך המרדף, כשלקראת סוף האירוע עלה על אי תנועה, אך הוא המשיך בנסיעה למרות שאחד מהצמיגים של הרכב ניתק.

בסוף מסכת מתמשכת זו, כשדבר אינו מרתיע את הנאשם, הוא ניגח ניידת שנסעה במקביל אליו, ונגרמו נזקי רכוש כתוצאה מכך שסטתה מהכביש לעבר גרם אבנים. כאילו לא די בכל אלו, הנאשם יצא מהרכב והחל במנוסה, ורק לאחר שנפל נעצר.

נסיבות לחומרה משמעותיות נוספות הן העובדה שעסקין באדם שבאותה עת מעולם לא הוכשר לנהיגה, והוא נהג תחת השפעת אלכוהול.

13. לעניין מדיניות הענישה הנוהגת, יש להזכיר את המסר הברור היוצא מבית-המשפט העליון ולפיו:

"בית משפט זה עמד בעבר על הצורך להחמיר בעונשם של אלו המסכנים את שלום הציבור במסגרת נהיגה פראית ומסוכנת... המציאות היומיומית בכבישים אינה בטוחה מטבעה, ועל כן

יש להחמיר עם אלו המעלים את רמת הסיכון בה באופן משמעותי. (ראו בע"פ 1925/14 **עלוש נ' מדינת ישראל** [8.2.15]).

14. מתחם העונש ההולם ייקבע בהתחשב במדיניות ענישה זו ובנסיבות ביצוע העבירות, הכוללות מרדף מתמשך במעורבות של שלוש נידות, עקיפת מחסומים משטריים וסיכון שוטר באחד מהם, חציית שני צמתים באור אדום - לרבות במהירות מופרזת, ניגוח נידת והמשך נהיגה מסוכנת גם לאחר שניתק צמיג מהרכב, הכל על-ידי נהג שמעולם לא הוכשר לנהוג ובעודו תחת השפעת אלכוהול.

15. עיניתי בפסיקה שהוצגה על-ידי ב"כ הצדדים ובפסיקה נוספת, ולצורך קביעת מתחם העונש ההולם אציין את המרכזיים שבהם:

ע"פ 285/13 **מוסטפא נגד מדינת ישראל** [24.10.13]: המערער הורשע בעבירות של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, אחזקת סם לצריכה עצמית וכלי עישון, נהיגה ללא רישיון, ללא רישיון רכב בר תוקף וללא ביטוח, נהיגה בשכרות לפי סעיף 62(3) לפקודת התעבורה, וסירוב לבדיקת שכרות. המערער נהג בשעת לילה מאוחרת בעיר לוד, תחת השפעת משקאות משכרים וללא רישיון. משניסו השוטרים לעצרו, נמלט בנהיגה פראית, שכללה, בין היתר, עליה עם הגלגל על המדרכה, נסיעה מזגזגת, ונסיעה בנתיב הנגדי. כאשר המערער הגיע למחסום המשטרה שנפרס על מנת לעצרו הוא המשיך בנסיעה מהירה, עלה על הדוקרנים, פנה לעבר רחוב נוסף שם עלה על אי תנועה עד שנעצר סמוך לביתו. בחיפוש שנערך במכוניתו נמצאו כלי עישון סם וחשיש במשקל 0.3 גרם.

במסגרת הסדר הטיעון, טענה המאשימה לעונש מאסר בין 48 - 50 חודשים; בית-המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה שנע בין 18 - 60 חודשים, והשית על המערער, אדם בעל פלילי מכביד אשר שוחרר ממאסר זמן לא רב לפני ביצוע העבירות, עונש מאסר בפועל בן 42 חודשים ובסך הכל 44 חודשי מאסר בפועל לאחר הפעלת מאסר מותנה בחופף ובמצטבר.

ערעור על חומרת העונש נדחה.

ע"פ 7222/13 **אלוג' נגד מדינת ישראל** [29.9.14]: המערער הורשע על יסוד הודאתו בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטר, נהיגה בפסילה, נהיגה ללא רישיון וללא ביטוח, ונהיגה תחת השפעת משקאות משכרים לפי 26(2) לתקנות התעבורה.

לאחר ששתה משקה משכר נהג המערער, ללא רישיון נהיגה ובעודו בפסילה, בכביש 90 כשלצדו אדם נוסף. בעודו נוסע במהירות גבוהה, עקף המערער רכב שנסע לפניו תוך שהתקרב לרכב בצורה מסוכנת, עד כדי שנהג הרכב נאלץ לסטות לשוליים. המערער המשיך בנהיגתו המסוכנת, וכשרכב אחר ניסה לעקפו משמאל, סטה המערער לכיוונו. שוטרים שהבחינו במערער במחסום בכניסה לעיר אילת, ביקשו ממנו את רישיונו ולאחר מספר בדיקות הבהירו כי אסור לו לנהוג. המערער ניצל שעת כושר, וביקש מהאחר שנסע עמו לנהוג ברכב, בידעו כי

אין לאחר רישיון נהיגה. משהבחינו השוטרים ברכב, הורו לשניים לעצור. האחר עצר את הרכב, ובעוד השוטרים עסוקים במילוי הטפסים, חזר המערער אל הרכב והחל לנסוע בפראות לכיוון העיר אילת, לא שעה לכרזות השוטרים שדלקו אחריו לעצור והמשיך בנסיעה מסוכנת, תוך שהוא "חותך" כלי רכב אחרים, נכנס לרחוב באין כניסה ונוסע בניגוד לכיוון התנועה. במהלך המרדף נכנס המערער לכיכר בצורה מסוכנת, ובהמשך נסיעתו לכיוון כביש עוקף אילת, לא עצר בתמרור עצור ולא שעה לקריאות נידת סיור משטרתית שהצטרפה למרדף אחריו. לבסוף, כשהמערער עצר את הרכב, הוא סירב להוראות אחד השוטרים לצאת מן הרכב ונאבק בו. המערער, אב ל- 15 ילדים, שחלקם סובלים ממוגבלויות שונות, ביצע את העבירות כאשר תלוי ועומד נגדו מאסר על תנאי של 10 חודשים בגין עבירות דומות, כאשר בנוסף לחובתו 67 הרשעות בתחום התעבורה. שירות המבחן המליץ על מאסר בפועל.

בית-המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה שנע בין 3 ל- 5 שנות מאסר, הוטל עליו עונש של 4 שנות מאסר והמאסר על תנאי הופעל במצטבר.

ערעור על חומרת העונש נדחה.

ע"פ 2032/15 **ממן נגד מדינת ישראל** [11.8.15] (הוגש על-ידי ההגנה): המערער הורשע על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירות של סיכון חיי אדם במזיד נתיב תחבורה, ידיעות כוזבות, מהירות בלתי סבירה, ואי ציות לרמזור. המערער נהג במשאית ועצר במחסום, אחד השוטרים ניגש לבצע לו בדיקת שכרות, ומשהמערער נכשל בה, השוטר פתח את דלת המשאית בעודו עומד על מדרגה, ביקש מהמערער שיתלווה אליו והודיע לו שהוא מעוכב. בתגובה, המערער דחף את השוטר, אשר נפל ארצה על רגליו, והמערער החל בנסיעה מהירה תוך שהעיף קונוסים שהוצבו לצורך המחסום. התפתח מרדף, במהלכו המערער נתקל בשער שהיה סגור, נדרש להסתובב ולעלות על דרך של פסי רכבת, שם נתקע. אחד השוטרים ירד מהניידת וקרא למערער לעצור, אך המערער נסע עם המשאית לאחור, התיישר מולו, וכתוצאה זז השוטר הצידה. המערער המשיך בנסיעה פרועה במהירות גבוהה, במהלכה חצה רמזורים באדום ואילץ רכבים לסטות ולבלום בלימת חירום על מנת שלא להתנגש במשאית. לבסוף, משנכנס המערער לרחוב ללא מוצא, עצר, כיבה את המנוע, ירד מהמשאית וברח רגלית מהמקום. בשעה 5:06 התקשר המערער למשטרה ודיווח בכזב כי המשאית נגנבה.

לחובת המערער עמדה הרשעה קודמת בגין תקיפת שוטר ו- 39 הרשעות בתעבורה, לרבות נהיגה בשכרות משנת 2010. לאחר שהמערער שולב בטיפול, לרבות במרכז יום, התסקירים בעניינו כללו המלצה לצו מבחן.

בית-המשפט המחוזי קבע מתחם עונש ההולם שנע בין שנתיים וחצי לחמש שנות מאסר בפועל, והחליט להטיל עונש מאסר נמוך בהתחשב בפוטנציאל השיקומי, כשבסופו של יום הושת על המערער עונש של 18 חודשי מאסר בפועל.

ערעור על חומרת העונש נדחה חרף תהליך השיקום, כשבית-המשפט העליון הדגיש את חומרת האירוע ועברו התעבורתי והפלילי הרלבנטי של המערער.

ע"פ 3994/15 **מדינת ישראל נגד מחרום** וערעור שכנגד [3.5.15], בו נדון עניינו של משיב/מערער (להלן: המשיב), שהורשע על יסוד הודאתו בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, חבלה במזיד

ברכב, הכשלת שוטר, נהיגה בזמן פסילה, נהיגה בשכרות ונהיגה ללא רישיון וללא ביטוח. המשיב, שהיה פסול נהיגה משנת 2006, נהג בשעת לילה, במהלך שנת 2013, בשכרות. משהבחינה בו ניידת החל בנהיגה פראית, התנהל נגדו מרדף תוך התנגשות בניידת, כשבמהלך האירוע כמעט ופגע בשני שוטרים. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה שנע בין 10 ל- 36 חודשי מאסר בפועל, והשית עליו 12 חודשי מאסר בשים לב שלכך שהנאשם פנה לטיפול בהתמכרות לאלכוהול והומלץ על צו מבחן.

בית-המשפט העליון קבע, כי גם אם יימנע מלקבוע מסמרות, הרי שהמדובר במתחם עונש נמוך מדי, ובכל מקרה, כשלמרדף נוספו גם שכרותו של המשיב ופסילתו הממושכת, יש להחמיר בעונש, אשר הועמד על 20 חודשי מאסר בפועל.

בית-המשפט העליון קבע כי בתוך המתחם היה מקום ליתן יתר משקל, בנוסף למרדף, למצב השכרות, ההופכת את הנהיגה ל"מכונת מוות נעה".

ת"פ (מחוזי חיפה) 8581-04-15 **מדינת ישראל נגד שיבוב** [14.6.16]: הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעבירות של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, נהיגה תחת השפעת משקאות משכרים לפי תקנה 26(2) לתקנות התעבורה, תקיפת שוטר, הפרעה לשוטר בזמן מילוי תפקידו והיזק במזיד לרכב.

בסמוך לשעה 23:25 נהג הנאשם כשהוא נתון תחת השפעת אלכוהול ולצידו רעייתו. הנאשם חלף עם הרכב משמאל לניידת משטרה, סטה לכיוון מעקה הבטיחות וחזר למרכז הכביש. השוטר בניידת המשטרה נסע אחריו, וכשהתקרב הנאשם לרמזור, צפר לו השוטר וכרז לו לעצור בצד, אולם הנאשם המשיך לנהוג במהירות וחצה את הצומת באור אדום. בהמשך סטה הנאשם ימינה לעבר המסלול בו נסע השוטר ואילץ אותו לעלות על המדרכה כדי להימנע מפגיעה. הנאשם המשיך בנסיעה מהירה, חצה צומת נוסף באור אדום, המשיך בנסיעה, סטה בשתי הזדמנויות לתוך נתיב הנסיעה של השוטר שרדף אחריו ואילץ אותו להסיט את הניידת. בשלב מסוים פנה הנאשם שמאלה בחדות, איבד את השליטה ברכב והתנגש במדרכה ובדלת של בית עסק ונעצר. המרדף אחריו נמשך, הנאשם ביצע פניית פרסה ונסע נגד כיוון התנועה, ניידת חסמה את כיוון נסיעתו, שוטרת ופקח חיכו לצד הניידת, וכשהאט הנאשם הם התקרב לרכבו וניסו לפתוח את דלתותיו, אולם אשתו של הנאשם סגרה אותה במהירות. בשלב זה המשיך הנאשם בנסיעה, עלה עם הגלגל על רגלו של הפקח, בעוד השוטרת הספיקה לברוח. הנאשם המשיך בנסיעה לרחוב אחר אשר נחסם על ידי ניידת, הנאשם סטה בחדות, עלה על המדרכה ואז סטה שוב ופגע עם רכבו בניידת הבילוש בעוד שהבלשים יושבים בתוכה.

לחובת הנאשם 4 הרשעות בעבירות תעבורה של ברירות קנס. שירות המבחן המליץ על העמדתו במבחן, שילובו במרכז יום למכורים וטיפול במסגרת היחידה להתמכרויות, והטלת עונש מאסר על תנאי על-מנת שלא לקטוע את התהליך הטיפולי שיקומי.

בית-המשפט קבע מתחם ענישה שנע בין 30- 60 חודשי מאסר, מתחם לפסילת הרישיון שנע בין 2 ל- 5 שנות מאסר, והטיל על הנאשם עונש של 30 חודשי מאסר בפועל ושלוש שנות פסילה בפועל.

16. פסקי-דין אלו משקפים קשת מקרים רלבנטיים, ולאחר ביצוע אבחנות מתבקשות, אני קובעת מתחם עונש הולם אשר נע בין 30 - 60 חודשי מאסר בפועל.

17. בעניינו של הנאשם טען הסניגור לחריגה מהמתחם מטעמי שיקום.

הדיונים בעניינו של הנאשם נדחו לבקשת ההגנה, כשמהתסקירים עולה, כי הנאשם אכן פנה לעמותת "אפשר" בינואר 2018 (כשבעבר הכחיש נזקקות טיפולית ובעיית התמכרות לאלכוהול), ובהמשך סיים טיפול בן 3 שבועות ב"אשפוזית". לאחר מכן, שיתף פעולה באופן מלא עם טיפול בעמותת "אפשר" ולבסוף עבר תכנית טיפול קצרת-מועד בקהילת "הדרך". בסופו של יום, התרשם שירות המבחן שהנאשם מצוי בעיצומו של שינוי חיובי, וכי ההליך הנוכחי היווה גורם מרתיע ומפחית סיכון להישנות עבירות דומות. בהתאם, קיימת המלצה לאפשר המשך טיפול בעמותת "אפשר" לצד הטלת עונש של מאסר בעבודות שירות על-מנת לאפשר המשך הליך השיקום.

18. מדובר אכן בהליך שיקום שיש לברך עליו וליתן לו ביטוי בשלב גזירת-הדין, אך לא עדי כדי חריגה מהמתחם באופן המומלץ על-ידי שירות המבחן.

19. עסקינן בנאשם בעל עבר פלילי מכביד למדי במגוון עבירות, אשר נשא מאסרים בפועל; בנוסף, לחובות הרשעות קודמות רבות בתחום התעבורה, כאשר עיננו הרואות כי במהלך השנים האחרונות נהג הנאשם חרף העובדה שלא הוכשר לנ ג ד לשנת 2016 (שנתיים לאחר ביצוע העבירות דנן).

מאז בוצעו העבירות נושא גזר-הדין, ובעוד ההליך המשפטי הנוכחי מתנהל, המשיך הנאשם לבצע עבירות תעבורה - הן לאחר שהוגש כתב-האישום, הן לאחר שהוצג הסדר הטיעון בתיק. ביום 22.4.17 (כחודש לפני שהודה בתיק דנן) ביצע עבירות של נהיגה תחת השפעת סמים משכרים וביום 18.12.17 נדון בבית-משפט לתעבורה לענישה מותנית ופסילה בפועל קצרה. ביולי 2017, חודשיים לאחר מתן הכרעת-הדין בתיק הנוכחי, ביצע עבירה של נהיגה בזמן פסילה והוטל עליו עונש מאסר של 3 חודשים ויום ופסילה בפועל קצרה.

נתונים אלו הם שיקולים כבדי-משקל העומדים לחובתו של הנאשם, אשר הוכיח בפעילותו הפלילית, כי יש מקום להרתיעו באופן ממשי באמצעות הטלת מאסר בפועל ולא ניתן להסתפק בענישה טיפולית כמומלץ על-ידי שירות המבחן.

20. ואכן, אלמלא ההליך הטיפולי, ראוי היה להעמיד את עונשו של הנאשם מעט מעל למחצית המתחם. העובדה שנרתם להליך טיפולי, שהוא עדיין בעיצומו, לאחר ביצוע עבירות התעבורה שביצע בשנת 2017, לצד חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות נושא הליך זה (בגין לא שהה במעצר, כשכתב האישום הוגש כשנה ומחצה לאחר ביצוע העבירות) והודאתו במיוחס לו, מאפשרים להתחשב בנאשם במובן של העמדת עונש המאסר בפועל ברף התחתון של המתחם שנקבע. לאלו יש להוסיף את מצבו המשפחתי, כאשר ברי שכיום, בעוד אשתו נתונה בהריון בסיכון, תהיה למאסר השפעה של ממש עליו ועל משפחתו. יש מקום לקוות, שהנאשם יוכל להשתלב בטיפול במהלך תקופת מאסרו, ולצורך כך, אני רואה לנכון להביא לתשומת לב גורמי המיון בשב"ס את סקירת ההליך הטיפולי המפורטת בגזר-דין זה.

21. לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים, אני גוזרת את דינו של הנאשם כדלקמן:

30 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו - 01/06/14 עד 03/06/14;

10 חודשי מאסר על-תנאי שלא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו עבירות לפי סעיף 332 לחוק העונשין ו/או נהיגה תחת השפעת אלכוהול לפי סעיף 62(3) לפקודת התעבורה ו/או נהיגה ללא רישיון נהיגה ו/או נהיגה בזמן פסילה;

פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה למשך 24 חודשים מיום שחרורו ממאסר;

הנאשם יתייצב לנשיאת מאסרו בבית סוהר הדריס, ביום 25.6.19 (לאחר חג הרמדאן) עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות וגזר-דין זה; הערבויות בתיק המ"י הקשור ישמשו מעתה כבטוחות להתייצבות לנשיאת המאסר ובנוסף, הנאשם יחתום לאלתר במזכירות בית משפט זה על ערבות עצמית על סך ₪ 20,000 על-מנת להבטיח התייצבותו לנשיאת מאסרו. כמו-כן, על הנאשם להפקיד את דרכו עד ליום 7.4.19, וצו עיכוב יציאה מהארץ יוצא כנגדו לאלתר.

על ב"כ הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טלפונים: 08-9787336, 08-9787377.

הודעה זכות ערעור לבית-המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ח אדר ב' תשע"ט, 04 אפריל 2019, במעמד הנאשם וב"כ המאשימה.